

zrównoważonego rozwoju. Nadrzędnym celem tej koncepcji powinna być ochrona zasobów przyrody przed degradacją, niewłaściwym użytkowaniem, jak również zachowanie różnorodności biologicznej w tej części Europy.

Ponieważ realizacja koncepcji Zielone Płuca Europy leży w interesie całej społeczności europejskiej, konieczne jest aktywne zainteresowanie tą problematyką rządów, władz regionalnych i lokalnych, przedstawicieli nauki, a także międzynarodowych organizacji ekologicznych z całego kontynentu. Koncepcja ta powinna tworzyć podstawę do merytorycznej współpracy Wschód – Zachód w zakresie wypracowania oryginalnych sposobów w rozwiązywaniu skomplikowanych problemów rozwojowych w skali międzynarodowej.

УДК 378.037.1

ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ЗАНЯТИЙ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ НА ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ СТУДЕНТОК ОСНОВНОЙ ГРУППЫ

В.В. Магер, Г.В. Бесараб

УО «Гродненский государственный аграрный университет»
г. Гродно, Республика Беларусь

Исследование было проведено осенью 2005 и весной 2006 на 1-2 курсах факультета ветеринарной медицины и агрономического факультета. Для оценки влияния занятий проводилось обследование физического развития студентов. В состоянии покоя измерялись частота сердечных сокращений (ЧСС), жизненная емкость легких (ЖЕЛ), динамометрия кисти, тест Руфье. На основании этих показателей физического развития была определена динамика и рассчитан средний показатель учебных групп студентов, что показано в таблице.

Таблица

Группа	ЖЕЛ (л)	Динамометрия (кг)		ЧСС (уд/мин)	Индекс Руфье (усл.ед)
		Прав.	Лев.		
ФВМ 1	+0,5	-0,3	+0,3	+1	-0,8
ФВМ 2	0	0	-1.1	-8.2	-3.5
АГРО 1	0	0	-1.4	-2,1	-3.9
АГРО 2	+0,2	+0,2	-0.7	-4,6	-3.1

Проанализировав результаты исследования, мы выявили уменьшение ЧСС на 1-2 курсах агрономического факультета и 2 курсе факультета ветеринарной медицины. Улучшение показателей отмечено в тесте Руфье на 1-2 курсах агрономического факультета, 2 курсе

факультета ветеринарной медицины. В заключении следует отметить, что в целом занятия по физическому воспитанию оказали положительное влияние на функциональное состояние сердечно-сосудистой системы студенток всех обследуемых групп, кроме студенток 1 курса факультета ветеринарной медицины.

Резюме

Исследование выявило положительное влияние учебных занятий по физическому воспитанию на функциональное состояние сердечно-сосудистой системы студенток всех обследуемых групп, кроме студенток 1 курса факультета ветеринарной медицины.

Summary

Research has revealed positive influence of educational occupations on physical training on a functional condition of cardiovascular system student all surveyed groups, except for student 1 rate of faculty of veterinary medicine.

338.48(438)

TURYSTYKA PRZYJAZDOWA DO POLSKI Z KRAJÓW SĄSIADUJĄCYCH NIE BĘDĄCYCH CZŁONKAMI UNII EUROPEJSKIEJ - PROBLEMY I PERSPEKTYWY

Janusz Majewski

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Rzeczpospolita Polska

Wstęp

Turystyka staje się coraz ważniejszą częścią gospodarki światowej. Od połowy dwudziestego wieku jej znaczenie szybko rośnie, co można wyrazić udziałem w produkcie krajowym brutto (PKB), czy liczbą zatrudnionych. Waga turystyki to także wartości niematerialne związane z edukacją i wychowaniem, przełamywaniem barier i uprzedzeń międzyludzkich, przeciwdziałaniem wykluczeniom społecznym itp.

Według danych Światowej Rady Podróży i Turystyki (WTTC) w 2005 roku przemysł turystyczny wytworzył 3,8% światowego PKB, natomiast udział szeroko rozumianej gospodarki turystycznej wyniósł 10,6% PKB świata, zatrudniając ponad 220 mln osób. Przewiduje się dalszy wzrost udziału turystyki w PKB oraz wzrost zatrudnienia do około 270 mln osób w 2015r. W Polsce znaczenie turystyki, podobnie jak w większości krajów świata, rośnie. Według WTTC 7,1% ogółu zatrudnionych w 2005 roku pracowało na rzecz gospodarki turystycznej, wytwarzając 7,6% PKB.

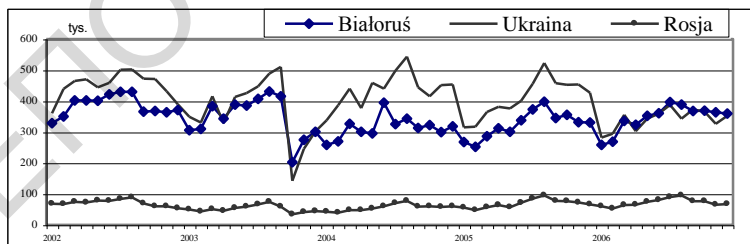
Ważną częścią turystyki jest turystyka międzynarodowa. Według danych Światowej Organizacji Turystyki (WTO) w 2005 roku odbyto na świecie ponad 800 mln zagranicznych podróży turystycznych, a osiągnięte z tego tytułu wpływy wynosiły około 680 mld USD. Ten rodzaj turystyki ma również coraz większe znaczenie dla Polski. Wejście Polski w strukturę Unii Europejskiej w 2004 roku ułatwiło możliwość przyjazdów turystycznych z pozostałych państw członków UE. Jednocześnie wprowadzenie wiz dla obywateli państw sąsiadujących z Polską, a nie będących w UE, utrudniło dostęp do Polski obywateli tych państw.

Celem opracowania jest próba określenia zmian jakie zaszły w przyjazdach do Polski turystów z krajów sąsiadujących z Polską nie będących członkami Unii Europejskiej oraz określenie możliwości zwiększenia ruchu turystycznego z tymi krajami. W pracy próbowano określić główne problemy związane z turystyką przyjazdową z tych krajów, a także wskazać na perspektywy rozwoju tego typu turystyki.

Przyjazdy do Polski turystów z Białorusi, Rosji i Ukrainy

W ostatnich latach liczba cudzoziemców przekraczających granicę Polski wahała się od niespełna 51 mln w roku 2002 do ponad 65 mln w roku 2006. Wśród osób przekraczających granicę dominowali odwiedzający jednodniowi, ich udział w pierwszych latach obecnego wieku wahał się w granicach 75 – 80%. Najwięcej przyjeżdżających do Polski pochodziło z Niemiec. Ich udział w latach 2002–2006 wahał się od 47 do 58% wszystkich cudzoziemców przekraczających granicę. Drugą ważną grupę stanowili obywatele krajów UE, które weszły w jej strukturę w tym samym czasie co Polska (20 – 26%). Ważne miejsce stanowiły również przyjazdy z Białorusi, Rosji i Ukrainy. Udział tych państw w przyjazdach cudzoziemców wynosił od 17% w 2000 roku poprzez najwyższą wartość 23,5% w roku 2002 i najniższą 15% w roku 2004, do ponad 17% w 2006 r.

Wykres 1. Miesięczne przyjazdy do Polski wg granic w latach 2002-2006

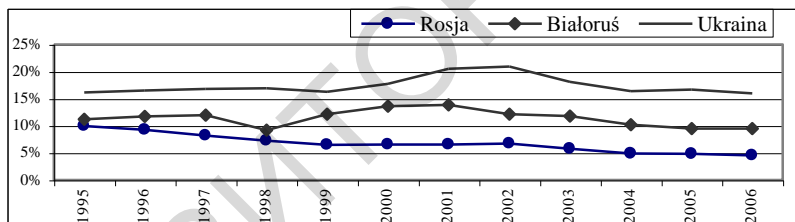
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Instytutu Turystyki.

Główną przyczyną zmniejszenia przyjazdów z Europy Wschodniej w 2004 roku było wprowadzenie dla obywateli tych państw wiz, co było wynikiem wejścia Polski w strukturę UE. Wymóg ten utrudnił możliwość

wjazdu, jednak w wyniku umów dwustronnych między rządem Polski a rządami Republiki Białorusi, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy wprowadzono ułatwienia w ruchu osób między tymi państwami (m.in. wprowadzenie wiz na wiele przejazdów, odstąpienie od wymogu posiadania wizy w określonych umowami przypadkach, czy też zniżki w opłatach za wizę).

Obok odwiedzających jednodniowych ważną grupę stanowią turyści. Za turystów, zgodnie z definicją Instytutu Turystyki, przyjęto osoby, które spędzili przynajmniej jedną noc w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Polsce, a ich głównym celem nie jest działalność zarobkowa wynagradzana w odwiedzanym kraju. Przychody dewizowe z turystyki w Polsce w latach 2000 – 2005 wahały się od 2,7 do 3,3 mld USD, podczas gdy odwiedzający jednodniowi dostarczali w tym czasie od 1,4 do 2,9 mld USD. Wśród turystów zagranicznych w Polsce najwięcej było Niemców. Stanowili oni w badanym okresie około $\frac{1}{3}$ wszystkich turystów. Natomiast turyści z Białorusi, Rosji i Ukrainy stanowili od ponad 40% w roku 2001 do 30% w roku 2005. W latach 2004-2006 następował nieznaczny spadek udziału turystów z tych krajów, wynikający ze zwiększenia ruchu turystycznego z innych krajów.

Wykres 2. Udział przyjazdów do Polski turystów z Białorusi, Rosji i Ukrainy w ogóle przyjazdów turystów zagranicznych w latach 1995–2006

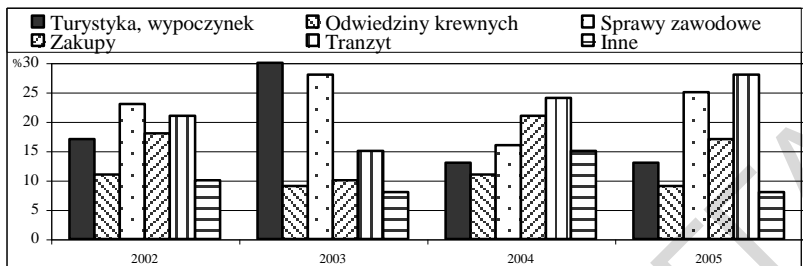

Źródło: jak wykres 1.

Charakterystyka przyjazdów turystów z krajów sąsiadujących z Polską i nie będących członkami Unii Europejskiej

Na ogólną liczbę 15,7 mln turystów zagranicznych, którzy odwiedzili Polskę w 2006 roku, turyści z Białorusi, Rosji i Ukrainy 30%. W okresie od 2002 do 2005 roku głównymi celami wizyt turystów z tych krajów w Polsce były sprawy zawodowe, wypoczynek lub tranzyt. Niekorzystna jest struktura głównych celów podróży. Rośnie udział tranzytu, a spada turystów zainteresowanych wypoczynkiem, odwiedzających krewnych i znajomych w Polsce, czy też udział osób wskazujących na inne cele pobytu. Wśród tej ostatniej grupy można było wyróżnić m.in. turystów wskazujących za cel podróży motywy religijne, czy też cel zdrowotny.

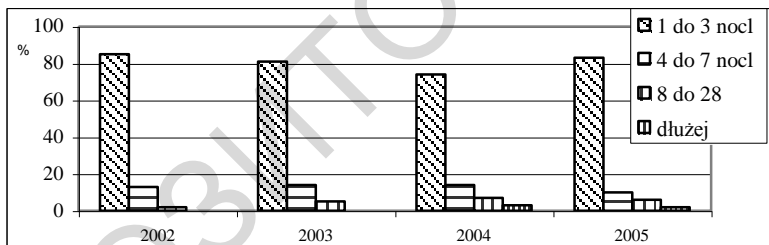
Wykres 3. Podstawowy cel pobytu w Polsce turystów z Białorusi, Rosji i Ukrainy w latach 2002–2005 (w %)

Źródło: jak wykres 1.

Większość turystów z badanych krajów organizowała podróż i pobyt samodzielnie. W badanym okresie było to średnio 87% turystów. Pozostałe osoby korzystały najczęściej z rezerwacji (5%), rzadziej wykupywano pakiet lub część usług. Podobne wyniki zostały uzyskane w przypadku turystów odwiedzających Polskę z innych sąsiednich krajów. Duży udział podróży organizowanych samodzielnie wynika między innymi z dobrej znajomości warunków polityczno-gospodarczych Polski.

Wykres 4. Długość pobytu w Polsce turystów z Białorusi, Rosji i Ukrainy

Źródło: jak wykres 1.

Większość turystów przyjeżdżających do Polski z Europy Wschodniej spędza od jeden do trzech noclegów. Niewiele ponad 10% spędza w Polsce od 4 dni do tygodnia, natomiast tylko kilka procent przebywa dłużej niż tydzień. Przeciętnie turysta z tej części Europy spędzał w Polsce w latach 2002–2005 od niewiele ponad 2 do około 4 dni.

Wśród przyjeżdżających do Polski dominowali mężczyźni (od 65% w 2004r. do 82% w 2005r.). Niemal połowa turystów była w wieku od 35 do 44 lat, $\frac{1}{4}$ w wieku od 25 do 34 lat, około 20% od 45 do 54 lat, a osoby starsze niż 54 i młodsze niż 25 lat stanowiły po około 5% turystów.

W związku z pobylem w Polsce turyści z krajów Europy Wschodniej krytykowali głównie koszty, co wynika m.in. z różnic w cenach większości

artykułów między tymi krajami oraz niskich dochodów w tych krajach. Często również krytykowano organizację podróży, m.in. niską jakość usług transportowych, która wynikała z ograniczania kosztów podróży, a także stan bezpieczeństwa, m.in. dotyczy to bezpieczeństwa na drogach. Dość duża grupa turystów z badanych krajów niczego nie krytykowała (tabela).

Tabela

Krytyka pobytu w Polsce turystów z Białorusi, Rosji i Ukrainy

Co krytykowano w związku z podróżą do Polski	2002	2003	2004	2005
koszty (w %)	26	20	38	38
warunki dojazdu (w %)	15	10	9	11
organizacja podróży lub pobytu (w %)	8	6	17	20
stan sanitarny (w %)	11	9	5	8
stan bezpieczeństwa (w %)	8	8	15	17
inne (w %)	15	8	8	9
niczego nie krytykowano (w %)	24	43	25	12

Źródło: jak wykres 1.

Podsumowanie

Znaczenie turystyki, w tym również turystyki zagranicznej w Polsce rośnie. Turystyka przyjazdowa z krajów sąsiadujących z Polską i nie będących członkiem UE stanowi ważną część turystyki przyjazdowej z zagranicy. Wejście Polski w struktury UE nie spowodowało znaczącego spadku przyjazdów turystów z tych krajów, głównie dzięki ułatwieniom związanym z możliwością uzyskania wjazdu do Polski.

Rozwój turystyki przyjazdowej z tych krajów wymaga pokonania szeregu problemów. Część z nich wskazana została w odpowiedziach na pytanie o to co turystom nie podobało się w Polsce. Poprawa warunków dojazdu oraz stanu bezpieczeństwa może spowodować większe zainteresowanie Polską turystów, nie tylko z tych krajów. Innym problemem jest niewystarczająca dostępność informacji na temat Polski. Ośrodek zagraniczny Polskiej Organizacji Turystycznej (POT), którego zadaniem jest m.in. promocja Polski za granicą działa jedynie w Moskwie. Natomiast w Białorusi i na Ukrainie działania POT są ograniczone.

Możliwością rozwoju turystyki między Polską a omawianymi krajami mogą być także wspólne działania, tak jak ma to miejsce w przypadku Euroregionów: Niemen (współpraca Polski, Białorusi, Litwy i Rosji), Puszcza Białowieska (Polska i Białoruś) i Bug (Polska, Białoruś i Ukraina). Działania członków euroregionów zmierzają do współpracy obszarów przygranicznych w różnych sektorach gospodarki, w tym turystycznej, m.in. poprzez rozwijanie kontaktów między mieszkańcami terenów przygranicznych oraz współpracy podmiotów gospodarczych i współpracy instytucjonalnej.

Summary

In the article was presented arrivals to Poland from Republic of Belarus, Russian Federation and Ukraine. Tourists from those countries present participation about 30% in foreign tourists arrived to Poland. There was analysed main purpose of visit, length of stay, organisation of the trip and what was criticized by tourists in 2002-2005 years.

УДК 165.12

ФЕНОМЕН НЕЙРОЭВОЛЮЦИИ И КОГНИТИВНАЯ МОДЕЛЬ СОЗНАНИЯ

Л.Л. Мельникова

УО «Гродненский государственный аграрный университет»
г. Гродно, Республика Беларусь

Специфической чертой постнеклассической науки является ее интерес к саморазвивающимся системам, имеющим информационные структуры, которые обеспечивают это саморазвитие. В переводе с латинского языка информация означает осведомление. «С теоретико-информационной точки зрения информация – это идеализированное сообщение, уменьшающее или исключаящее неопределенность в выборе одной из нескольких возможных альтернатив». [2, с. 3 - 4]. Материал, полученный в ходе исследования информационных процессов, лег в основу формирования новых представлений о сознании, на базе которых возникла его **когнитивная модель**.

Согласно ей, сознание следует рассматривать в контексте информационных процессов, без которых не может существовать ни одна живая система. Все живые системы внутри себя содержат информацию о способах образования организма, его функционировании, взаимодействии с окружающей средой. Генетический код организма записан в информационной РНК, он универсален. Все живые существа – от простейших до человека – содержат одинаковый набор РНК-кодов, которые кодируют 20 аминокислот. Генетическая информация – это «синтаксис» живой системы. Вместе с тем когнитивная информация (знания) не является данностью, которая содержится в самой природе. Она должна быть создана на основе сигналов, извлеченных из окружающей среды. Порождение информации когнитивной системой живых организмов предполагает выбор сигналов из множества возможных. Чтобы возникла информация, информационная система должна быть активной, она должна иметь определенные программы, на основе